

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2020, în privința inculpatului

Chirozîmov Nicolae xxxx,

condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Cahul din 12.06.2020 în baza art. 320¹, 320¹, 84 Cod penal, la 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Termenul de examinare,

instanța de fond: 13.06.2020 – 24.07.2020,

instanța de apel: 09.09.2020 – 13.10.2020,

instanța de recurs: 11.01.2021 – 03.03.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Chirozîmov Nicolae a fost condamnat în baza art. 320¹ Cod penal, la 6 luni închisoare și art. 320¹ Cod penal, la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 87 alin. (1) Cod penal, pedeapsa de 180 ore muncă neremunerată a fost înlocuită cu arest pentru 45 zile.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 luni și 45 de zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 24.07.2020.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Chirozîmov N., cunoscând cu certitudine că de către Judecătoria Cahul la 06 mai 2020 a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie în privința Elenei Chirozîmov, pe un termen de

3 luni, începând cu 06 mai 2020 ora 15.50, prin care instanța i-a stabilit obligații față de agresorul Chirozimov N., domiciliat în mun. xxxx, str. Xxxx și anume: să părăsească locuința amplasată pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx, i se interzice de a vizita locul de trai a victimei Chirozimov E., amplasat pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx, să stea departe de locul de trai al victimei Chirozimov E. la o distanță ce ar asigura victimei de cel mult 300 m, să nu contacteze cu victima, telefonic sau prin alte căi de comunicație, intenționat a încălcat restricțiile ordonanței de protecție menționate. Astfel, după câteva zile de la emiterea ordonanței de protecție, contrar obligațiilor impuse, Chirozimov N. a revenit la domiciliul victimei Chirozimov E. contactând cu aceasta, iar la 09.06.2020 în jurul orelor 11.30, aflându-se la domiciliul victimei a numit-o cu cuvinte necenzurate, după care a lovit-o cu pumnii și cu picioarele pe diferite părți ale corpului, prin ce victimei i-au fost cauzate dureri fizice.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 320¹ Cod penal, ca neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Tot el, la 30 mai 2020, aproximativ orele 17:20 minute, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a încălcat prevederile Ordonanței de protecție, emise la 06 mai 2020, de către Judecătoria Cahul, prin care a fost obligat să părăsească temporar domiciliul amplasat în mun. Cahul, str. Xxxx, să nu viziteze locul de trai al victimei Chirozimova E., să nu se apropie la o distanță de 300 metri de victima și să nu o contacteze, pe o perioadă de 90 de zile, începând cu data 06 mai 2020 ora 15:50 min., a intrat în locuința în care avea interdicția de a se afla, iar la solicitările victimei de a părăsi domiciliul situat în mun. xxxx, str. Xxxx, acesta a refuzat categoric, numind-o pe Chirozimova E. cu cuvinte necenzurate, iar după anunțarea serviciului 112, a părăsit domiciliul, neexecutând astfel intenționat măsurile stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 320¹ Cod penal, ca neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Instanța a statuat că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, nu poate fi reținut ca argumentul apărării că inculpatul a venit la domiciliu fiind chemat de soția și fiica sa, or, acesta avea obligația de a respecta ordonanța de protecție.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis două infracțiuni mai puțin grave, care se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, se caracterizează negativ, potrivit cazierului contravențional, inculpatul a fost anterior amendat pentru contravenții precum injuria, vătămarea integrității corporale și violența în familie, că nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, că circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, iar cele agravante fiind comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute

de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, doar prin condamnare în baza art. 320¹ Cod penal la 6 luni închisoare și pe art. 320¹ Cod penal la 6 luni închisoare.

Or, reieșind din circumstanțele cauzei penale stabilite și anume faptul că Chirozimov N. în perioada 06.05.2020 până la 09.06.2020 deja *de patru ori* a încălcat ordonanța de protecție din 06.05.2020, ceea ce denotă că inculpatul este agresiv față de soția sa și nu dorește să execute ordonanța judecătorească, circumstanțe care impun stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse definitive, în temeiul art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de 9 luni și 45 de zile închisoare.

3. Avocata Mariana Turculeț, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă minimă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, reieșind din perioada deja executată a pedepsei sub formă de închisoare.

Apelanta a invocat că, inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a motivat necesitatea deplasării la domiciliu prin faptul de a o ajuta pe concubină, care personal l-a telefonat și l-a rugat să vină acasă deoarece și-a frânt un picior, se caracterizează pozitiv, în lipsa circumstanțelor agravante și în prezența celor atenuante, instanța de fond i-a stabilit neîntemeiat o pedeapsă prea aspră.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Chirozimov Nicolae a fost condamnat în baza art. 320¹ Cod penal la 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității și pe art. 320¹ Cod penal la 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inclusiv conform sentinței Judecătoriei Cahul din 12.06.2020, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 328 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În legătură cu executarea integrală a pedepsei definitive, prin executarea închisorii timp de 82 zile, computând 1 zi de închisoare pentru 4 ore muncă neremunerată în folosul comunității, inculpatul Chirozimov Nicolae a fost liberat imediat din Penitenciarul nr. 5 Cahul.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că, apărarea a invocat ilegalitatea sentinței, din motivul aplicării unei pedepse prea aspre în privința inculpatului sub formă de închisoare, considerând necesară aplicarea față de el a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu atenuarea acesteia, reieșind din perioada deja executată a pedepsei sub formă de închisoare, că ultimul are o vârstă înaintată, este pensionar, partea vătămată nu are pretenții față de inculpat.

Astfel, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, însă urmează a fi una legală și echitabilă.

În cazul supus judecății, faptele săvârșite de inculpat, conform art. 320¹ și 320¹ Cod penal, se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 ore sau cu închisoare până la 3 ani.

În acest context, ținând cont de faptul că, infracțiunile comise de Chirozimov N. se clasifică ca infracțiuni mai puțin grave, ținând cont de principiul previzibilității pedepsei penale, sugerat de jurisprudența constantă a CEDO, de căința sinceră a inculpatului, că este pensionar, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, cauza a fost judecată potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța îi v-a acorda șansa corectării, prin a-i stabili în baza art. 320¹ Cod penal 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității și pe art. 320¹ Cod penal - 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, conform prevederilor alin.(1)–(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei s-a inclus durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Prin sentința Judecătorei Cahul din 12 iunie 2020, Chirozimov N. a fost condamnat pe art. 320¹ și art. 320¹, 84 Cod penal la 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial a pedepsei aplicate prin prezenta decizie cu cea numită prin sentința Judecătorei Cahul din 12 iunie 2020, inculpatului i se va stabili pedeapsa definitivă de 328 ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă care va duce pe deplin la corectarea și reeducarea lui, în spiritul respectării cu strictețe a rigorilor de drept.

Ori, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Iar conform art. 75 alin. (1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică

persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

De asemenea, la caz urmează să fie aplicate prevederile art. 88 alin (3) Cod penal, care stipulează că, timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei se include în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi, iar în termenul muncii neremunerate în folosul comunității – calculându-se o zi de arest preventiv pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit sentinței Judecătoreiei Cahul din 24 iulie 2020, inculpatul a fost luat sub strajă la pronunțarea sentinței pe art. 320¹, 320¹, 84 Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă definitivă de 9 luni și 45 zile.

Dat fiind că inculpatului urmează a-i aplica pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care este pedeapsă de alternativă unei alte categorii de pedeapsă, la caz a pedepsei închisorii, la stabilirea pedepsei inculpatului instanța se va ține cont de prevederile art. 75 alin. (2) Cod penal, conform cărora o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii respective, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă din numărul celor menționate în sancțiunea articolului respectiv, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Totodată, în legătură cu executarea integrală a pedepsei definitive de către Chirozimov N., prin executarea închisorii timp de 82 zile din momentul luării sub strajă pe 24.07.2020 și până la data pronunțării deciziei în cauză – 13.10.2020, computând 1 zi de închisoare pentru 4 ore muncă neremunerată în folosul comunității, inculpatul urmează a fi liberat imediat din Penitenciarul nr. 5 Cahul, dacă nu are de executat alte pedepse.

5. Procurorul-șef în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că, inculpatul la locul de trai se caracterizează negativ, face abuz de alcool, este violent și agresiv, potrivit cazierului a fost atras la răspundere contravențională de 3 ori pentru injurii, de 4 ori pentru vătămarea integrității corporale și o dată pentru violență în familie. Chiar dacă inculpatul a recunoscut faptele imputate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedura art. 364¹ Cod de procedură penală, circumstanțele date nu au demonstrat că el într-adevăr a conștientizat gravitatea infracțiunilor săvârșite. Or, într-o perioadă relativ scurtă 06.05.2020 - 09.06.2020, deja de patru ori a încălcat ordonanța de protecție din 06.05.2020, fiind în stare de ebrietate alcoolică.

Reieșind din motivele și metodele comiterii infracțiunii, inculpatul se prezintă a fi o persoană social - periculoasă și doar privarea de libertate va putea îngrădi societatea de la manifestarea unor acțiuni de acest gen din partea lui Chirozimov N.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că

acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, inclusiv în situația în care în rechizitoriu este indicat că: „*în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal – nu au fost stabilite circumstanțe agravante*” (*f.d. 62*), iar partea vătămată a menționat că l-a iertat și nu are pretenții față de inculpat (*f.d. 106*), pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată ultimului în conformitate cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, instanța de apel pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele și probele cauzei, în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2020 în privința lui Chirozimov Nicolae xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată la 02 aprilie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

